

Podíl osob s pozitivním TOKS

VERZE 2024-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Kateřina Hejčmanová ¹ , Monika Ambrožová ¹ , Renata Chloupková ¹ , Ondřej Ngo ¹ , Ondřej Májek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky, Národní screeningové centrum, Praha
Recenzenti:	Komise pro program screeningu kolorektálního karcinomu
Datum vytvoření dokumentu:	10. 6. 2024
Datum poslední aktualizace:	10. 6. 2024
Datum a vyjádření pověřence pro ochranu osobních údajů UZIS:	30. 4. 2024
Datum schválení poradou vedení UZIS:	30. 4. 2024
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	PPS-02-02
Klíčová slova	NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, prevence, screening kolorektální karcinomu, kolorektální karcinom
EuroVoc	NT2 státní zdravotní služba, NT2 prevence nemocí, NT1 rakovina
Citace:	Hejčmanová K., Ambrožová M., Chloupková R., Ngo O., Májek O. Kolorektální screeningové vyšetření: Podíl osob s pozitivním TOKS. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2024. Dostupné z: http://www.nzip.cz/data/2090-kolorektum-toks-podil-pozitivnich-otevrena-data . ISSN 2695-0340
Datová sada dostupná na:	http://www.nzip.cz/data/2090-kolorektum-toks-podil-pozitivnich-otevrena-data
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Datová sada umožňuje vypočítat podíl osob s pozitivním výsledkem screeningového TOKS (test na okultní krvácení do stolice) ze všech osob, kterým byl screeningový TOKS v daném roce proveden. Sledovaný indikátor je hodnocen v rámci monitoringu screeningového programu tlustého střeva a konečníku.

Uživatel může údaje stratifikovat dle základních charakteristik osob (pohlaví, věk, okres nebo kraj bydliště). Údaje lze rovněž sledovat v čase.

Jedná se o agregovanou datovou sadu, podíl je agregován dle charakteristik osob, kterým byly sledované výkony vykázány.

1.2 Základní informace

Indikátor je vypočten jako podíl počtu osob s pozitivním výsledkem screeningového TOKS v určitém časovém intervalu (čitatel) a celkového počtu osob s provedeným vyšetřením (jmenovatel). V případě, že bylo osobě vykázáno více těchto vyšetření ve sledovaném roce, je uvažováno pouze vyšetření se závažnějším výsledkem. Pro výpočet byly použity zdravotní výkony 15118, 15119, 15120 a 15121 (screeningový test na okultní krvácení do stolice).

Obsah datové sady dále zahrnuje přehled základních sociodemografických údajů, kraj a okres bydliště pacienta.

Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

1.3 Interpretace a informační hodnota a případné limity

Datová sada vychází z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRZHS) obsahujícího data o vykázaných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění. Kvalita této datové sady je závislá na úplnosti a validitě vykazovaných dat.

Datová sada byla připravena na základě individuálních dat NRZHS dostupných od roku 2010. Do analýzy nebyly zahrnuty osoby bez vyplněného okresu, pohlaví a osoby mladší 50 let. Osoby, které zemřely do roku, ke kterému je indikátor hodnocen (včetně), nejsou ve výpočtu uvažovány. Věk byl určen k roku, pro který byl indikátor hodnocen.

Výpočet tohoto indikátoru je navázán na indikátor *Kolorektální screeningové vyšetření: Pokrytí cílové populace*. Do hodnocení jsou zahrnuty osoby, které byly ve sledovaném intervalu pokryty kolorektálním screeningem, uvažovány jsou však pouze TOKS, které byly provedené v posledním roce sledovaného intervalu pro pokrytí. Z tohoto důvodu jsou údaje dostupné od roku 2011.

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění...) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně nejsou v datové sadě k dispozici.

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (geografická lokalizace do úrovně okresu, věk na 5leté věkové kategorie).

1.4 Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je výpočet positivity screeningového TOKS z dostupných informací o počtu osob s pozitivním výsledkem screeningového TOKS v určitém časovém intervalu (čitatel) a celkového počtu osob s provedeným vyšetřením (jmenovatel). Datová sada umožňuje provést základní popisné statistiky o pozitivitě screeningového TOKS, například:

- Hodnocení vývoje positivity screeningového TOKS v jednotlivých letech
- Vizualizace vývoje positivity screeningového TOKS v jednotlivých letech
- Stratifikace pokrytí dle věku, pohlaví, kraje a okresu bydliště pacienta

Příklad konkrétního výstupu:

Uživatel provádí hodnocení positivity screeningového TOKS v cílové populaci mužů ve věku 50 a více let v roce 2022 se zaměřením na muže žijící v Kraji Vysočina a okrese Jihlava.

1.5 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických nebo právnických osob jsou data kompletně anonymizována a neobsahují žádné identifikátory umožňující propojení řádků mezi sebou, jednotlivé řádky souboru jsou tak zcela nezávislé.

1.6 Klíčová slova dle MeSH (medicínsky specifický slovník)

NRHZZ, Národní registr hrazených zdravotních služeb, prevence, screening kolorektální karcinomu, kolorektální karcinom

1.7 Klasifikace dle EuroVoc (multidisciplinární slovník EU)

NT2 státní zdravotní služba, NT2 prevence onemocnění, NT1 rakovina

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně za uzavřený kalendářní rok
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 14 784
- Počet popisných atributů: 9
- Velikost: 855 kB

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZZ), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregované počty unikátních osob s daným výkonem (screeningový TOKS) za sledované období a agregované počty osob s pozitivním výsledkem tohoto výkonu. Datum vykázání sledovaného výkonu je převedeno na rok, věk pacienta je transformován do 5letých věkových kategorií.

5 Atributy datové sady

---

1. Rok

- Název parametru: rok
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Označení roku vyšetření
  1. Možné hodnoty: 2011–poslední uzavřený rok

2. Pohlaví pacienta

- Název parametru: pohlavi
- Datový typ: string
- Popis parametru: Pohlaví pacienta
- Možné hodnoty:
  - 1) M – muž
  - 2) Z – žena

3. Věková kategorie

- Název parametru: vek
- Datový typ: string
- Popis parametru: Pětiletá věková kategorie
- Možné hodnoty:
  - 1) 50–54
  - 2) 55–59
  - 3) 60–64
  - 4) 65–69
  - 5) 70–74
  - 6) 75–79
  - 7) 80–84
  - 8) 85+

4. Okres bydliště pacienta – kód

- Název parametru: okres_lau_kod
- Datový typ: string
- Popis parametru: Kód okresu bydliště pacienta dle číselníku ČSÚ (https://www.czso.cz/csu/rso/okresy_nuts4)
- Možné hodnoty:
  - 1) CZ0100
  - 2) CZ0201
  - 3) CZ0202
  - ...
  - 77) CZ0806

5. Okres bydliště pacienta – název

- Název parametru: okres_nazev
- Datový typ: string
- Popis parametru: Název okresu bydliště pacienta
- Možné hodnoty:
  - 1) Praha
  - 2) Benešov
  - 3) Beroun
  - ...
  - 77) Ostrava-město

6. Kraj pacienta – kód

- Název parametru: kraj_nuts_kod
- Datový typ: string
- Popis parametru: Kód kraje bydliště pacienta dle číselníku ČSÚ (https://www.czso.cz/csu/czso/3_klasifikace_cz_nuts_nuts_2004)
- Možné hodnoty:
  - 1) CZ010
  - 2) CZ020
  - 3) CZ031
  - 4) CZ032
  - 5) CZ041
  - 6) CZ042
  - 7) CZ051
  - 8) CZ052
  - 9) CZ053
  - 10) CZ063
  - 11) CZ064
  - 12) CZ071
  - 13) CZ072
  - 14) CZ080

7. Kraj pacienta – název

- Název parametru: kraj_nazev
- Datový typ: string
- Popis parametru: Název kraje bydliště pacienta
- Možné hodnoty:
  - 1) Hlavní město Praha
  - 2) Středočeský kraj
  - 3) Jihočeský kraj
  - 4) Plzeňský kraj
  - 5) Karlovarský kraj
  - 6) Ústecký kraj
  - 7) Liberecký kraj
  - 8) Královéhradecký kraj
  - 9) Pardubický kraj
  - 10) Vysočina
  - 11) Jihomoravský kraj

- 12) Olomoucký kraj
- 13) Zlínský kraj
- 14) Moravskoslezský kraj

8. Počet vyšetřených osob

- Název parametru: pocet_vysetrenych
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Počet osob, kterým bylo provedeno dané vyšetření
- Možné hodnoty: celá čísla > 0

9. Počet pozitivních výsledků

- Název parametru: pocet_pozitivnich
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Počet osob, kterým bylo provedeno vyšetření s pozitivním výsledkem
- Možné hodnoty: celá čísla ≥ 0